

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
(ППФК)

**Циклова комісія соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та  
обліково-економічних дисциплін**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Наказ в.о. директора ППФК

від 01.09.2025 № 88

**КУЛЬТУРОЛОГІЯ**

**Програма навчальної дисципліни**

підготовки

*фахових молодших бакалаврів*

галузі знань

*07 Управління і адміністрування*

спеціальності

*071 Облік і оподаткування*

освітньо-професійної програми

*Облік і оподаткування (2022)*

код ОК в ОПП

**ВК 2**

Програма навчальної дисципліни «Культурологія» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» (2022) спеціальності 071 Облік і оподаткування (2022) для здобувачів освіти II курсу денної форми навчання.

Розробник: *Гаєва Тетяна Миколаївна*, викладач соціально-гуманітарних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист».

Програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та обліково-економічних дисциплін 29.08.2025, протокол № 1, та рекомендована до затвердження рішенням методичної ради 29.08.2025, протокол № 1.

## 1. Опис освітнього компонента (навчальної дисципліни)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
<b>Форма навчання</b>	денна
<b>Рік підготовки:</b>	II (другий)
<b>Семестр</b>	4-й
<b>Мова навчання</b>	українська
<b>Статус дисципліни</b>	вибіркова
<b>Інформаційний обсяг навчальної дисципліни</b>	
<b>Кількість кредитів ECTS</b>	3
<b>Загальна кількість годин, в т.ч.:</b>	90
– аудиторних	60
– самостійної роботи здобувачів освіти	30
<b>Модулів</b>	1
<b>Змістових модулів</b>	3
<b>Лекції</b>	50 год.
<b>Практичні, семінарські</b>	10 год.
<b>Лабораторні</b>	–
<b>Самостійна робота</b>	30 год.
<b>Індивідуальні завдання</b>	–
<b>Вид контролю</b>	залік

## 2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни «Культурологія» є створення цілісного уявлення про шляхи розвитку людської цивілізації, основні її етапи та культурно-історичні епохи, пізнання загальних закономірностей культурної еволюції; самобутнього характеру української культури, тісних зв'язків нашої національної культури з культурою європейською і світовою.

**Метою викладання** навчальної дисципліни «Культурологія» є ознайомлення здобувачів освіти з фундаментальними досягненням світової і вітчизняної культури; розкрити єдність і різноманітність культур світу; показати значущість культури в життєдіяльності людини й соціальних груп, її роль у творчості та вдосконаленні особистості, гуманізації суспільних відносин

**Основними завданнями** навчальної дисципліни «Культурологія» є:

- сприйняття і розуміння культури як суспільного явища;
- збагачення і розширення гуманітарної підготовки здобувачів освіти, формування творчої активності майбутніх фахівців;
- сприяти розвитку культурологічного мислення, культурної комунікації;
- сформуванню особистісного ставлення до культури, внутрішню потребу збагачувати свій культурний рівень, свою особистість.

**Передумови вивчення навчальної дисципліни.** Для вивчення дисципліни «Культурологія» необхідними є отримані здобувачами освіти знання та вміння із дисциплін «Історія України», «Основи філософських знань».

## 3. Компетентності та заплановані результати навчання

### 3. Компетентності та заплановані результати навчання

Компетентності	Їх зміст
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
<b>Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)</b>	
РН19 Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України; аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми	

*У результаті вивчення навчальної дисципліни “Культурологія” здобувач освіти повинен:*

**знати:**

- закономірності культурного процесу, культури як специфічного та унікального феномену людства;
- основні етапи розвитку світової культури;

- основні етапи розвитку української культури;
- основні терміни та поняття культурології на рівні відтворення тлумачення для розширення інтелектуального рівня;
- тенденції розвитку і взаємозв'язків світової та української культури на сучасному етапі;

**уміти:**

- пояснювати, узагальнювати, оцінювати знання про світову і українську культури;
- визначати етапи розвитку світової та української культури;
- оцінювати сучасний етап культури, бачити й розуміти постійні зміни в різноманітних сферах соціокультурного процесу;
- диференціювати системні зв'язки всіх складових культури, всього мистецького процесу;
- визначити проблеми розвитку української культури в контексті світової культури, а також аналізувати культури народів в їхньому взаємозв'язку;
- реалізувати одержані знання з культурології для формування особистості в умовах розмаїття культур.

**Формат навчання**

Навчання здійснюється у дистанційному форматі з використанням платформи Google Workspace for Education за допомогою основних інструментів Google:

Google Клас — для розміщення навчальних матеріалів, завдань і тестів, забезпечення зворотного зв'язку;

Google Meet — для проведення лекцій, семінарів, консультацій у режимі реального часу;

Google Документи, Презентації, Малюнки, Карти — для виконання індивідуальних і групових завдань, спільних проєктів; представлення навчальних матеріалів.

Google Форми — для оцінювання знань (тести), проведення опитувань.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекцій	семінар. занять	самоств. робота
<b>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти культурології, як науки про культуру</b>				
<i>Тема 1.</i> Предмет культурології як науки про культуру	2	2	–	2
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>–</b>	<b>2</b>
<b>Змістовий модуль 2. Основні етапи розвитку світової культури</b>				
<i>Тема 2.</i> Походження і головні етапи розвитку культури. Виникнення мистецтва. Первісна культура	2	2	–	–
<i>Тема 3.</i> Культура Стародавнього Сходу	6	4	–	2
<i>Тема 4.</i> Культура Античності	10	4	2	3
<i>Тема 5.</i> Культура Середньовіччя	6	4	–	2
<i>Тема 6.</i> Культура епохи Відродження	6	4	2	3
<i>Тема 7.</i> Культура Нового часу та Просвітництва	6	4	–	1
<i>Тема 8.</i> Європейська культура XIX ст.	10	4	2	3
<i>Тема 9.</i> Європейська культура XX ст.	4	4	–	2
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>26</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>16</b>
<b>Змістовий модуль 3. Основні етапи розвитку культури України</b>				
<i>Тема 1.</i> Культура східних слов'ян	2	2	–	2
<i>Тема 2.</i> Культура Київської Русі	10	4	2	4
<i>Тема 3.</i> Українська культура XIV-XVII ст.	4	4	–	–
<i>Тема 4.</i> Українська культура XVIII-XIX ст.	10	4	2	4
<i>Тема 5.</i> Українська культура XX ст.	4	4	-	2
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>16</b>	<b>18</b>	<b>10</b>	<b>12</b>
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>50</b>	<b>10</b>	<b>30</b>

#### 5. Програма навчальної дисципліни

##### Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти культури

**Тема 1. Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Функції культури. Культура і цивілізація**

Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Методологічні підходи до вивчення поняття “культура”. Функції культури. Типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури. Розуміння культури як соціального процесу.

Поняття «культура» і «цивілізація». Культурна єдність людини і природи.

**Тема 2. Походження і головні етапи розвитку культури. Виникнення мистецтва. Первісна культура**

Походження і головні етапи розвитку культури. Філософські концепції культури: просвітницькі концепції, культурологічні школи, еволюційні концепції. Генеза культури, мова культури. Функції мистецтва. Види мистецтва. Походження мистецтва. Особливості

декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва. Мігруючий сюжет, його особливості. Первісна епоха та її місце в історії людства. Натурфілософія як основа світосприйняття первісної людини. Розвиток матеріальної культури та еволюція мистецтва у палеоліті, мезоліті, неоліті. Культура епохи бронзи і заліза.

Найдавніші релігійні вірування (тотемізм, фетишизм, анімізм, магія).

## **Змістовний модуль 2. Основні етапи розвитку світової культури**

### **Тема 3. Культура Стародавнього Сходу**

Стародавні цивілізації 4-3 тисячоліття до н.е. на територіях Передньої Азії: Вавилон, Шумер, Єгипет, Ассирія, Урарту та ін. Вплив географічних чинників на процес зародження, становлення й розвиток цивілізацій. Шумеро-Вавилонська культура та її особливості. Епос «Сказання про Гільгамеша». Вавилонська архітектура та скульптура. Особливості асирійського образотворчого мистецтва. Фінікійська культура. Розвиток географії та астрономії. Фінікійський алфавіт.

Культура Стародавнього Єгипту. Виникнення єгипетської держави і періодизація культури Стародавнього Єгипту. Наукова думка: медицина, математика, астрономія. Писемність. Особливості світосприймання стародавніх єгиптян: міфологія, архітектура, мистецтво.

Індійська культура. Культура Хараппи та культура «Рігведи». Повсякденне життя: касти, сім'я та мораль. Філософські концепції індійської культури на базі наукових знань. Мистецтво Індії: його джерела і специфіка.

Культура Стародавнього Китаю. Періодизація культури. Своєрідність мистецтва – триєдність: каліграфія, поезія, живопис. Наука Стародавнього Китаю. Великий шовковий шлях – шлях взаємозв'язків культур Сходу і Заходу.

### **Тема 4. Культура Античності**

Культура античного світу. Історико-культурний феномен античності: теоретичний чинник. Етапи розвитку давньогрецької культури. Доісторична Греція і класична Еллада. Зародження науки в Греції. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво. Виникнення театру. Драматургія. Комедія і трагедія. Піднесення і падіння давньогрецької культури.

Культура Стародавнього Риму. Періодизація культури. Вплив християнства на подальший розвиток культури. Система виховання й освіти. Римський інженерний геній. Мистецтво.

### **Тема 5. Культура Середньовіччя. Культура Візантії**

Поняття «середні віки». Гуманісти та романтики про середні віки. Християнство і культурний процес. Середньовічна культура Західної Європи. Середньовічний тип міста та його культура. Діячі культури Середньовіччя: Розвиток освіти. Середньовічні університети. Розвиток наук. Романська література. Середньовічний епос: рицарська література, поезія вагантів. Середньовічне західноєвропейське мистецтво. Романський стиль та готика, їх особливості. Середньовічна ікона.

Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко-римського світу, християнства і елліністичного Сходу. Візантійський тип культури: держава, церква, цивільне право, система освіти, наука. Візантійське мистецтво, його специфіка. Візантійська архітектура. Рух іконоборців. Значення впливу візантійської культури на культури слов'янських народів.

## **Тема 6. Культура епохи Відродження**

Поняття Відродження. Культура Відродження – перехідна епоха в історії культури Західної і Центральної Європи від Середньовіччя до Нового часу. Особливості культури епохи Відродження.

Народження гуманізму. Пошуки ідеалу соціальної справедливості й свободи. Утопічний соціалізм Томаса Мора, Гоммазо Кампанелли, їх вплив на розвиток літератури.

Наукові відкриття епохи Відродження: Христофор Колумб, Васко да Гама, Фернан Магеллан, Микола Коперник, Йоганн Кеплер, Йоганн Гутенберг.

Гуманізм Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарки, Джованні Боккаччо, Франсуа Рабле, Еразма Роттердамського та інших. Гуманізм та Реформація.

Ренесансне мистецтво. Італійський живопис та скульптура. Титани італійського відродження: Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Ботічеллі, Тиціан, Тінторетто. Криза гуманістичних ідеалів. «Золоте століття» іспанського живопису.

## **Тема 7. Культура Нового часу і Просвітництва**

Культура Реформації і Просвітництва. Поняття Реформації і Просвітництва. Діячі Реформації Ян Гус і Мартин Лютер. Література і епос епохи реформації (Д. Мільтон, Ф. Клопшток). Стилi художньої культури: бароко і класицизм. Культура бароко. Стиль бароко. Творчість італійського скульптора Л-Берніні. Живопис Д. Веласкеса, А. Дюрера, М. Караваджіо, П. Рубенса. Скульптура бароко, архітектура, рококо, класицизм. Теоретичні принципи класицизму в творчості Н. Буало. Драматургія Ж. Расіна і Ж. Мольєра. Класицизм у живописі, скульптурі, архітектурі. Епоха Просвітництва. Раціоналізм як джерело ідеології Просвітництва. Жан-Жак Руссо і Ш.-Л. Монтеск'є. Криза культури Нового часу.

## **Тема 8. Європейська культура XIX-XX ст.**

*Культура періоду розвитку вільної конкуренції.* Промисловий переворот і урбанізація. Розвиток класичного природознавства у науці. Філософські системи Г. Гегеля, Ф. Шелінга, І. Канта. Ідеологія лібералізму, його вплив на розвиток науки і культури.

*Романтизм:* причини появи та особливості у художній культурі. Творчість Ф. Шіллера і Й.В. Гете, Д. Байрон, В. Гюго, Е. Делакруа, Ф. Гойя, В. Скотта.

*Критичний реалізм:* його особливості та недоліки. О. де Бальзак, Ч. Дікенс, Г. Флобер.

*Імпресіонізм.* Живопис О. Ренуара, К. Моне, Е. Мане, Е. Дега та ін. Постімпресіонізм. Натуралізм як течія в художній культурі.

*Модернізм як доба у культурі.* Причини виникнення стилю модерн. Стиль модерн – поєднання традицій східного і західного європейського мистецтва. Модернізм в літературі та театрі. Основні течії модерністського мистецтва: кубізм, експресіонізм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм, поп-арт. Модерн як архітектурний стиль.

*Авангардистський живопис.* Функціоналізм в архітектурі. Нові виражальні засоби в музиці.

## **Змістовний модуль 3. Основні етапи розвитку культури України**

### **Тема 9. Культура східних слов'ян**

Наукова база вивчення культури східних слов'ян. Основні етапи розвитку культури східних слов'ян. Вірування та міфологія східнослов'янських племен. Трипільська культура, її особливості.

Особливості культурного процесу скіфського періоду. Черняхівська культура, її місце у культурному надбанні слов'ян. Особливості праслов'янської писемності. “Велесова книга”, її значення для розвитку культури києворусичів.

### **Тема 10. Культура Київської Русі**

Культура Київської Русі – видатне явище світової середньовічної культури. Язичницька культура Київської Русі. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі. Взаємозв'язки культури Київської Русі з культурами інших народів – Візантії, Болгарії. Володимир Великий, Ярослав Мудрий і культурний розвиток Київської Русі. Діяльність митрополита Іларіона як просвітника, діяча культури.

Писемність, літописи. Мислителі Київської Русі. Книжна справа. Зародження і розвиток шкільної освіти. Наукові осередки. Література.

Архітектура Київської Русі. Образотворче мистецтво: іконопис, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра. Музичне мистецтво Київської Русі, нотне крюкове письмо. Театральне мистецтво. Зв'язок культури Київської Русі з античністю. Місце і роль культури Київської Русі у європейській культурі.

### **Тема 11. Українська культура XIV-XVII ст.**

Україна наприкінці XIV- в першій половині XV ст. Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Характерні особливості архітектури XIV ст. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво. Іконопис XIV-XV ст.

Поділ України та розвиток культури. Братства і розвиток культури. Роль братських шкіл у становленні освіти. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. Виникнення та розвиток друкарства в Україні. І. Федоров. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Петро Конашевич-Сагайдачний – видатний діяч України. Книги Лаврської друкарні. Особливості реформаційного руху в Україні.

Шкільний театр. Особливості архітектури козацької доби. Народні думи і пісні XVI-XVII ст. Культурологічна та просвітницька діяльність козацької старшини. Перші шкільні підручники. Колегії в Україні.

### **Тема 12. Українська культура XVIII-XIX ст.**

Умови розвитку української культури другої половини XVII-XVIII ст. Феофан Прокопович - видатний діяч просвітництва і культури. Козацькі літописи. «Українське» бароко. Григорій Сковорода - просвітитель, філософ, поет. Театральне мистецтво. Нові тенденції розвитку образотворчого мистецтва другої половини XVII-XVIII ст. Культурно-мистецький процес України у XVIII ст., його особливості.

Наука і література. Граматика Мелетія Смотрицького. Словник Памви Беринди. Наукова та громадська діяльність Інокентія Гізеля, Данила Туптала, Стефана Яворського. Освіта в Україні у ХУІІІ ст.

Архітектура й образотворче мистецтво другої половини XVIII ст. Музичне життя України XVIII-XIX ст.

Українське національно-культурне відродження кінця XVIII - 40-х рр. XIX ст. Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики: діяльність «Руської трійці», Кирило-Мефодіївське товариство. Розвиток української етнографії та фольклористики: Г. Калиновський, М. Максимович, І. Срезневський, О. Волинський та ін. Історіографія.

Освіта і наука в Україні у першій половині XIX ст.: створення гімназій, ліцеїв, відкриття університетів. Розвиток живопису у першій половині XIX ст.: В. Тропінін, В. Штернберг, Т. Шевченко. Розвиток графіки. Музика. Українська драматургія і театр

першої половини XIX ст. Роль творчості Т. Шевченка у становленні української культури.

Культурний процес II половини XIX. Розвиток науки в Україні другої половини XIX ст. Реформа освіти. Особливості української літератури другої половини XIX ст. Організація науково-мистецьких товариств. «Просвіта» та її роль у культурному процесі: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні. Розвиток музичного мистецтва в кінці XIX - на початку XX ст. Становлення української професійної художньої школи. «Театр корифеїв».

### **Тема 13. Українська культура XX ст.**

Політичне життя та культурний процес в Україні на початку XX ст. Відродження української культури в період національно-демократичної революції: освіта, вища школа, наука, література, театр, музика, преса, книгодрукування. Образотворче мистецтво початку XX ст. Навчальні заклади для жінок. Музейна справа в Україні. Меценати та колекціонери. Українізація. Національні меншини. Преса, книгодрукування. Література і театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Український мистецький авангард та його доля. Архітектура. Українська культура у 30-ті роки. Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу. Шістдесятники. Українська культурна парадигма II половини XX ст. Культура в часи перебудови та становлення незалежності України.

### **Тема 14. Національна культура в сучасній Україні. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур**

Культура на початку XXI ст. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. Національний характер, свідомість і самосвідомість як феномен культури. Національна культура в сучасній Україні. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Проблеми української культури в контексті світового розвитку. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур. Культура української діаспори.

**Основні поняття дисципліни:** культурологія, культура, цивілізація, світова культура, національна культура, українська культура, національний характер.

## **6. Теми лекцій**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<b>ЗМ 1. Теоретичні аспекти культурології, як науки про культуру</b>	
1.	Культурологія як наука про культуру	2
	<b>ЗМ 2. Основні етапи розвитку світової культури</b>	<b>3</b>
2.	Походження культури: від ритуалу до мистецтва	2
3.	Цивілізації Передньої Азії: колиска писемності та державності	2
4.	Таємниці культури Стародавнього Єгипту	2
5.	Антична Греція: культура свободи і гармонії	2
6.	Античний Рим: культура влади і права	2
7.	Культура Середньовіччя — культура віри і символів	4
8.	Ренесанс: відкриття людини і світу	4
9.	Новий час і Просвітництво: культура розуму і науки	4
10.	Європейська культура XIX століття: романтизм і реалізм	4

11.	Європейська культура XX ст.: виклики модернізму і постмодернізму	4
	<b>ЗМ 3. Основні етапи розвитку культури України</b>	
12.	Культура східних слов'ян: міфи, обряди та духовний світ до християнства	2
13.	Київська Русь як культурний центр Європи: літописи, архітектура, освіта	4
14.	Українська культура XIV–XVII ст.: козацька доба, братства та барокова пишність	4
15.	Українська культура XVIII–XIX ст.: національне відродження і європейські впливи	4
16.	Українська культура XX ст.: модернізм, тоталітаризм і шлях до незалежності	4
	<b>Усього годин</b>	<b>50</b>

### 7. Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи навчальним планом не передбачено.

### 8. Теми практичних робіт

Практичні роботи навчальним планом не передбачено.

### 9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<b>ЗМ 2. Основні етапи розвитку світової культури</b>	
1.	Античність як джерело сучасних цінностей	2
2.	Ренесанс: мистецтво як відродження людини	2
3.	Європейська культура XIX століття: романтизм і реалізм	2
4.	<b>ЗМ 3. Основні етапи розвитку культури України</b>	
5.	Культура Київської Русі: духовні та світські традиції	2
6.	Українська культура XIX століття: національне відродження	2
	<b>Усього годин</b>	<b>10</b>

### 10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<b>ЗМ 2. Основні етапи розвитку світової культури</b>	
1.	Культура Стародавнього Сходу. Індійська культура. Культура Стародавнього Китаю	2
2.	Культура Античності. Античність як джерело сучасних цінностей (підготовка до семінару № 1)	3
3.	Культура Середньовіччя. Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко-римського світу, християнства і елліністичного Сходу	2

4.	Культура епохи Відродження. Ренесанс: мистецтво як відродження людини ( <i>підготовка до семінару № 2</i> )	3
5.	Культура Нового часу та Просвітництва	2
6.	Європейська культура XIX ст. ( <i>підготовка до семінару № 3</i> )	3
7.	Європейська культура XX ст. Модернізм як доба у культурі	2
	<b>ЗМ 3. Основні етапи розвитку культури України</b>	
8.	Культура східних слов'ян	2
9.	Культура Київської Русі: духовні та світські традиції ( <i>підготовка до семінару № 4</i> )	4
10.	Українська культура XVIII-XIX ст. Освіта. Література. Мистецтво	2
11.	Українська культура XIX століття: національне відродження ( <i>підготовка до семінару № 5</i> )	4
12.	Українська культура XX ст.	1
	<b>Усього годин</b>	<b>30</b>

### 11. Засоби оцінювання навчальної діяльності

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється шляхом **поточного контролю, тематичної атестації та підсумкового контролю** із застосуванням цифрових інструментів Google Workspace for Education.

**Поточний контроль передбачає** фронтальне та індивідуальне опитування, тестування (Google Форми), виконання практичних завдань з використанням Google Документів, Презентацій, Карт; участь у дискусіях, публічний захист міні-проектів (індивідуальних або групових) під час проведення семінарських занять.

**Контроль самостійної роботи** здійснюється за допомогою усного та письмового опитування, підготовки повідомлень, цифрових міні-проектів (інфографіка, презентація), виконання практичних завдань.

**Передбачено 4 тематичні атестації (оцінювання)** після завершення кожного змістового модуля як результат узагальнення результатів поточного оцінювання.

**Підсумковий контроль** — *залік (семестрова атестація)*, оцінка за який визначається як середня зважена за результатами тематичних атестацій, отриманих здобувачем освіти під час вивчення дисципліни.

### 12. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за **національною чотирибальною шкалою** з урахуванням цифрового формату навчання і рівня сформованості компетентностей. Для відповідності стандартам ECTS у програмі подається довідкова таблиця переведення без фактичного застосування цього переведення при виставленні балів.

**Таблиця відповідності результатів контролю знань здобувачів освіти, рівень знань яких оцінюється за 4-бальною шкалою, у системі ECTS**

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за національною 4-бальною шкалою за критеріями:

**Відмінно** – здобувач освіти вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення; аргументовано, науково аналізує культурологічні процеси. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати знання культурних досліджень при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну громадську та світоглядну позицію.

Виконав 100% обсягу самостійної роботи

За підсумками тестування правильно відповідає на 90-100 % питань.

**Добре** – здобувач освіти добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточна аргументація. Має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки.

Виконав 100% обсягу самостійної роботи.

За підсумками тестування правильно відповідає на 70-89 % питань.

**Задовільно** – здобувач освіти користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни; викладач постійно коректує відповідь здобувача освіти, мова спрощена. Здобувачу освіти важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду.

Виконав не менше 70% обсягу самостійної роботи.

За підсумками тестування правильно відповідає на 50-69 % питань.

**Незадовільно** – здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни.

Виконав менш 50 % обсягу самостійної роботи або зовсім не виконав самостійної роботи.

За підсумками тестування правильно відповідає на 0-49% питань.

## 11. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспекти лекцій у друкованому та електронному вигляді.
4. Тестові завдання для усіх видів контролю рівня знань в друкованому та електронному вигляді.
5. Комп'ютерні презентації з усіх тем програми.
6. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять.
7. Методичні рекомендації для здобувачів освіти до самостійного вивчення.
8. Навчальні фільми, відеофрагменти, аудіозаписи.

## 12. Рекомендована література

### Основна

1. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп./За ред. І. І. Тюрменко. Київ: Центр учбової літератури, 2020.
2. Культурологія : курс лекцій / Сабадаш Ю. та ін. Київ : Ліра-К, 2021. С. 7– 32.
3. Культурологія : практикум для студентів усіх спеціальностей ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / Укл.: проф. Ю. С. Сабадаш, доц. Ю. М. Нікольченко; За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – Київ: Видавництво Ліра-К., 2022. 118 с.
4. Основи культурології: Навчальний посібник. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Щубелки. К.: Центр учбової літератури, 2024. 400 с.

### Допоміжна

1. Лосев І. В. Історія і теорія світової культури. К: Либідь, 1995.
2. Мистецтво Київської Русі / Упор. Ю.С. Асєєв. К, 1989
3. Попович М.В. Нарис історії культури України. К: «АртЕк», 2001.
4. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій. К.:, Либідь, 1993.
5. Шевнюк О.А. Українська та зарубіжна культура. К., Знання-прес, 2002.

### 13. Інформаційні ресурси

1. Електронний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського URL: [www.nbuv.gov.ua/eb/ep.htm](http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.htm)
2. Культурологія: підручники [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/kulturologiya/>
3. Культурологія. Історія культури [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books.html>
4. Національна парламентська бібліотека України. Електронна бібліотека культура України URL: <http://elib.nplu.org/view.html?&id=124>